

Oponentský posudek k diplomové práci

Autor práce: Bc. Milan Vojtěch
Název: FILOSOFICKO-ETICKÉ ASPEKTY VE VÝCHOVĚ A VZDĚLÁVÁNÍ
Akademický rok: 2008/2009
Vedoucí diplomové práce: doc. Michal Kaplánek, Th.D.
Oponentka: PhDr. Zuzana Svobodová, Ph.D.

Diplomant předkládá velmi dobře členěnou diplomovou práci o rozsahu 126 číslovaných stran.¹ Práce má dobrou grafickou úroveň, formulačně splňuje jazyk práce požadavek srozumitelnosti. Gramatická úroveň je celkově dobrá. Odkazy na prameny jsou uváděny ve správné formě a smysluplně.

Práce je členěna do osmi kapitol, jimž předchází Úvod. Zde autor formuluje svůj cíl: „... upozornit čtenáře na změny, které se odehrály a odehrávají v oblasti výchovy a vzdělávání.“ (s. 7, tento cíl je možná příliš obecný) Dále usiluje autor navrhnout kvalitní postupy, které by měly být alternativou k ne zcela dobrým metodám (s. 9). Kromě *etických aspektů* má být v práci prezentována i určitá *filosofie* „výchovy a vzdělávání, ve smyslu ucelenosti pohledu na problematiku (středního) školství.“ (s. 10). Úvod předkládá i cíle jednotlivých kapitol. V první kapitole se diplomant věnuje historickému pohledu na vnímání dítěte od antiky až do současnosti. Všímá si i legislativního ukotvení práv dítěte. Druhá kapitola se zabývá psychologickým pohledem na dětství, snaží se poukázat na možnosti psychologie v oblasti poznání potřeb a možností dítěte, zmíněn je také problém agresivity a její příčiny, otázky identity a autoregulace, rovněž pak krize identity. Ve třetí kapitole s názvem Děťství dnes popisuje autor vlivy médií, reklamy a samostatně pojednává o současném problému „jedináčkovství“, zkoumá projevy citové distance a populární důraz na samostatnost dítěte, všímá si i falešných výkladů hodnoty svobody, ukazuje klady a zápory scholarizace a zabývá se pojmem autorita. Čtvrtá část přibližuje fenomén osobnosti dítěte (jeho vývoj z různých aspektů, socializaci, podoby směřování a všímá si v této souvislosti i morálního vývoje). Zde autor upozorňuje na dopady preference trhu před jinými skutečnostmi, např. před svědomím. V páté kapitole je naznačena cesta k výchově osobnosti, šestá kapitola se věnuje mezilidským vztahům a jejich významu pro rozvoj osobnosti, kde autor poukazuje na vlastní pedagogické zkušenosti a aktuální problémy s rozvojem komunikace na školách. V sedmé kapitole jsou shrnuty nevhodné postupy ve výchově a vzdělávání (jak ve školním, tak v domácím prostředí). Poslední kapitola se věnuje osobnosti pedagoga, syndromu vyhoření a duševní hygieně pedagoga. V závěru autor přináší další zkušenosti ze své pedagogické praxe a za nejdůležitější v pedagogickém jednání označuje „*způsob komunikace*“ (s. 110) a úroveň

¹ Počítáno do „Závěru“ včetně čítá práce 112 stran.

komunikace vytyčuje jako obraz etického přístupu k problematice výchovy a vzdělávání (s. 111). Na závěr formuluje potřebu etických norem v celém životě společnosti a jako způsob naplňování této potřeby označuje zodpovědnou výchovu.

Celý text je doplněn přílohou obsahující texty *Nebezpečné zrychlování* a *Jak poznat dobrou školu?*

Drobné nedostatky:

Chybějící větná čárka „... mohl mít ... výhrady ale já se domnívám...“, „... schází ale zároveň se pokouším ...“(s. 9), „...bude schopná... ve společnosti ale bude ...“(s. 20), „...proběhla ... směrem ale zároveň je nutno konstatovat ...“(s. 59), „přístup je ... chvályhodný ale skutečným přínosem je ...“(s. 100), „změnami“(s. 11), nadbytečná tečka a chybějící mezera „(4.př.n.l – 65 n. l.)“ – s. 12, „pedagogika, Která“(s. 16), „dalo by se říci je na něm odkázané“(s. 22), chybějící mezera „směrem,tzn.“(s. 52), podobně »„nenosily“«(s. 108), „fumdace“(s. 61), chybějící větná tečka (s. 78), „Cudoba“(s. 119). Anglická sumarizace by stála za opravu (překlepy, nesprávné formulace).

Poznámky:

Je dobré citovat přímo z pramenů, pokud je to možné (např. Augustinova Vyznání, cit. na s. 13, Komenský na s. 14, Rousseau na s. 15. Buber na s. 79 apod.)

Chybí odkaz na pramen, z něhož je čerpána Caselmannova typologie učitelů (část 8.1).

Co znamená, že škola je přípravou na reálný život? A co z toho plyne pro učitele? Je zde patrný nějaký historický posun?

Práci jsem přečetla se zaujetím a nejen díky angažovanému zpracování tématu ji považuji za podnětnou.

Předložená diplomová práce splňuje nároky kladené na daný typ vědeckého pojednání. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: výborně (1) – velmi dobře (2)

V Praze dne 29. července 2009

PhDr. Zuzana Svobodová, Ph.D.